

Könyvtáraink polcai duzzadnak a nevelés tudományáról írt könyvekkel. Régi és új „tudós” szerzemények írják, mondják és tanítják, hogyan neveljük gyermekeinket. Ezeknek a bölcs, fontos könyveknek a gyakorlati eredményét alig-alig látjuk.

1987-et írunk a tudományban, gazdasági rendszerben fejlett és ipari termelésben gazdag Amerikában. Ha az újságok napi jelentéseit összevetjük a nevelésről írt tudományos művekkel, akkor fájdalmas meglepetéssel észleljük, hogy óriási különbség van a könyvtár bölcsessége és a mindennapi élet valósága között. A bölcs könyvek elmélete, tanácsa és megállapítása mellett a napilapok közléseiben ilyen mondatokat olvashatunk: „Janika az ötödik osztályban nem tud olvasni,” „az amerikai diákok tanulmányi eredmé-

NEVELÉS

nye elmarad a japán diákok mögött,” „az iskolakerülők száma magas,” „az iskolákban nincs fegyelem, a tanítók félnek a fegyelmezés alkalmazásától”. Az iskolán kívüli állapotok leírásában szerepel a kábítószer használat, a korai erkölcstelenség, az alkohol élvezet és a fejtetőre állított modern nevelés, amikor a „gyermekek nevelik a szülőket”.

Sok bölcs könyv a nevelésről és le-sújtóan kevés eredmény.

A nevelés dolgában a szülők nagy része ma is elmaradott állapotban él. Legtöbbje azt hiszi, hogy ha ellátja gyermekeit minden jóval, ha teljesíti a gyermek minden vágyát, akkor megtette szülői kötelességét.

Az állatvilágban is van nevelés. Ez a nevelés gyakorlati. Az állat-szülő a táplálás és védelem mellett a táplálék megszerzésére és védekezésre megtanítja utódait. Más szóval az állatok életre nevelnek.

A mai nevelési módszer eredményeinek a láttára azt kell megállapítanunk, hogy a modern szülők nagy része még mindig nem tanulta meg a célravezető, eredményes nevelés tudományát. Pedig van egy régi, jól bevált módszer, s ezt a módszert maga a Teremtő ajánlja.

I.

Mózes ötödik könyvének a hatodik részében olvashatjuk az isteni utasítást a helyes és eredményes gyermeknevelésre. Ennél jobb módszer nincs és nem is lesz, bármennyi könyvet írjanak is a bölcs tudósok a nevelésről. Az isteni utasítás először a szülőkhöz szól, mivel a teremtés rendje szerint a nevelés első-

sorban a szülők, főleg az apák kötelessége. A nevelési előkészületre az Írás a következőket ajánlja:

1. A szülők hallgassanak az Úr szavára. Ne az emberi tudományos írásokra, lélektani fejtegetésekre figyeljenek, hanem annak az utasítására, aki az embert, ezt a csodálatos lényt megalkotta.

2. Szeressék a Teremtőt, akinek rendelkezésére gyermeket kaptak és akitől az igazi bölcsesség jön. Ennél a követelménynél egy kis nehézséget látunk. Senkit sem lehet kényszeríteni a szeretetre. Az említett nehézség azonban minden akadályt elhárító erőforrás lehet. A szeretet kikél a szívben, ha Isten beszédével foglalkozunk és annak gazdagságát, szépségét és hatásosságát tapasztaljuk. A szeretet a megtapasztalásból jön. A tapasztalat pedig az együttélés és együttműködés eredménye. A szeretet megállapítja, hogy nincs szebb, jobb, értékeesebb, mint Isten beszéde.

3. Őrizték Isten rendelését és tanítását szívükben. Ami ismeret az észbe jut, az elfelejthető; ami azonban az éssen felül az érzélem központjába, a szívbe kerül, az maradandó. Nem véletlen az, hogy az Úr a hármasságtól oktatta az apákat. Ez a hármasságtól: hallás, szeretet, szívben való őrizet. Az Úr szava fontos és az ember részéről megfelelő őrző gondosságot kíván.

II.

Az isteni neveléstan a mondatok általános jelentőségével, mintha egyoldalú lenne. Nem szól a testről, az anyagról, a fizikai és mennyiségtani tudományokról. Ez az „egyoldalúság” látszólagos. Az isteni neveléstan tudomásul veszi, hogy az ember két részből áll:

Reggeli imádság

(Zsoltár 5:4)

*Megköszönöm hálás szívvel,
Uram, ezt az új napot.
Munkámra szent Igéddel
Fölkészítve indulok.
E nap szürke lehet-e,
Ha Igéd ragyogja be?
Add, hogy fényét sugározzam,
Bármivel is találkozom.*

*Ne engedd, hogy vakon járjam
Az utamat, botorul,
Inkább tedd azt, hogy meglássam:
Ki az, aki rám szorul.
Szent nyomodba lépve én
Lehessek jótétemény.
Végzett munka, öröm, béke
Legyen napom eredménye.*

(Bicske, 1983)

Szénási Sándor

Published semi-monthly by the
Hungarian Baptist Union of America
2800 Fordham Rd. N.E., Palm Bay, FL 32905

Editor:

DR. BÉLA UDVARNOKI
609 Woodridge Dr., Murfreesboro, NC 27855
Tel.: (919) 398-4646

Contributing Editor:

REV. THEODORE BRETZ
508 Shroyer Road, Dayton, OH 45419
Tel.: (513) 298-9531

A szerkesztő bizottság tagjai:

**Molnár Balázs, Bretz Tivadar,
Háló Barnabás**

Second Class Postage Paid and Entered at
Melbourne, FL and Additional Offices
SUBSCRIPTION FEE \$12.00 per year
Send subscription and change of address to
Hungarian Baptist Union of America
2800 Fordham Rd. N.E., Palm Bay, FL 32905
Tel.: (305) 723-3288

FONTOS!

Előfizetést, címváltozást kérjük küldeni
Hungarian Baptist Union of America
2800 Fordham Rd. N.E., Palm Bay, FL 32905
A változtatásra kérjük számítsanak 8 hetet.

Lapzárás ideje 30 nappal a megjelenés előtt minden
hónap elseje és tizenötödike. Sürgős hírek a lap meg-
jelenése előtt tíz nappal beküldhetők.

A szerkesztőség korrektúrája alapján készítette:
Classic Printing Corporation
9527 Madison Ave., Cleveland, Ohio 44102

SZÖVETSÉGI VEZETŐK CÍMTÁRA:

Elnök: REV. WILLIAM B. MOLNAR,
7005 Mine Creek Lane, Raleigh, NC. 27615
Tel.: (919) 847-3792

Alelnök: REV. THEODORE BRETZ,
508 Shroyer Road, Dayton, OH 45419
Tel.: (513) 298-9531

Titkár: BARNABAS J. HALO,
655 Park Ave., New York, N.Y. 10021
Tel.: (212) 744-4742

Pénztáros: LOUIS DRESCHER,
2636 East 124th Str., Cleveland, OH 44120
Tel.: (216) 231-0038

Misszió Bizottság elnöke:
REV. JOSEPH BOGAR,
7852 Robinson Str., Allen Park, MI 48101
Tel.: (313) 928-6099

Pénzügyi Bizottság elnöke:
ALEXANDER BANYAI,
242 Huntington Ave., Bronx, N.Y.
Tel.: (212) 863-7088

Bethesda Otthon igazgatója: GABRIEL L. PETRE
2800 Fordham Rd., N.E., Palm Bay, FL. 32905
Tel.: (305) 723-3288

AN IMPORTANT NEW BOOKLET

**MICHAEL KORNIA,
AN APOSTOLIC HERO**
(in English)

To be ordered from:
Dr. Bela Udvarnoki
609 Woodridge Drive
Murfreesboro, N.C. 27855

Price: \$1.80 U.S.A., \$2.20 Canadian.

egy fő részből és egy másodrendű részből. Ezek a részek, a szellem és a test. Az Írás tanítása szerint az ember szellemből és testből áll, s nem fordítva testből és szellemből (lélekből). Első helyen áll a szellem. Ez a fontosabb és Isten ennek a fontosabbik résznek a nevelésére oktat. Erre kell Isten beszéde, a szellem eledele és nevelője. Sok száz évvel az ószövetségi Írás megjelenése után az Úr Jézus ezt a kettősséget és ennek a kettősségnek az értékesebbik részét így határozta meg: „mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de az ő lelkében kárt vall?” (Máté 16:26.) Minden tudomány, amit testinek nevezhetünk, fizika, kémia, számtan, történelem, a test létezési idejéhez kötött s addig használ, amíg a test működik. A szellem él örökké és a testi életben szerzett ismeret is vele marad örökké.

A szellemi, vagy erkölcsi, magasabbrendű oktatás a szülők kötelessége. A szeretet, a hűség, a megbízhatóság, a jóság olyan elvont és mégis az egész életre kiható tárgyak, amelyek értékét és fontosságát tanítani kell. Ha ezek tanítását a szülők elmulasztják, akkor bármilyen magas diplomát is szerezzen egy ifjú, a fő dologban nevetlen marad.

III.

A neveléshez idő kell. Manapság az iskolai tanítás a hatodik éves kortól a 18—20 éves korig tart, napi 5—6 órai iskolai tartózkodással, heti öt napon át, évente kb. 40 héten keresztül. De ez az oktatás nem terjed ki az ember szellemi részére. Érinti ugyan, de a szellem nevelése sehol sem, még teológiai iskolákban sem a főtárgy.

Az Úr utasítása így szól: „És gyakoroljad ezekben a te fiaidat és szólj ezekről, mikor a te házában ülsz, vagy mikor úton jársz, és mikor lefekszel és mikor felkelsz” (6:7). Rövidebben: mindig, amikor csak lehet. Ebben a tanítási rendben nincs nyári vakáció, karácsonyi szünet és hétvégi pihenő. A szellemi nevelésben nincs diploma — de eredmény van. A szellemi nevelés munkája a sírig tart. Ami szép, ami jó és hasznos, azt tanítani és tanulni kell a földi élet végéig.

A szellemi nevelés tulajdonképpen szellemi élet-folyamat és példaadás. Ez a művelet nem szakítható meg és nem

fejezhető be. Tart, ameddig a szülők és a fiak élnek.

IV.

Az a nevelési utasítás, amit az Úr közölt, állandó érvényű. Ma sincs jobb, újszerűbb tanítási mód, mint amit Mózes ötödik könyvében olvashatunk. Ennek a módszernek két alapvető része van. Minden jó oktatás két részből áll: elméletből és gyakorlatból. Így tanítja az Írás is: szólj ezekről és gyakorold ezeket. Az első követelmény feltevése a tanulás. A szülőnek tanulnia kell, mielőtt tanít. Így olvassuk: „És ez igék... legyenek a te szívedben” (6:6). A második követelmény, hogy a tanult ígét mutassa be gyakorlatban. Az Írás rámutat a helyes oktatási célra és módra.

Mire jó az iskola? Az iskola adhat a földi élethez szükséges felvilágosítást, de az otthoni, szülői nevelést nem helyettesítheti. A becsület, a hűség, a felebaráti szeretet értékesebb nevelési eredmény, mint az a tudás, hogy kétszer kettő négy, az atom ismerete, vagy pénzügyi szakértelem.

Az örökkévaló Isten örökkévaló ismeretre oktat.

— Meghívó —

a Magyar Testvéri Találkozóra Clevelandba

Szeretettel hívjuk Cleveland és környékén lakó magyar és magyar származású testvéreket a Tiedman Road-i “Cleveland Baptist Church” helyiségében

**szombaton, 1987. május 16-án
délelőtt 10-től délután 4-ig,**

valamint

**vasárnap, 1987. május 17-én
délelőtt 11 órakor tartandó**

TESTVÉRI TALÁLKOZÓRA.

Meghívott előadók:

**Bogár József, Detroit,
Kulcsár Sándor, New York**

A találkozón lesz lelkesítés,
misszió tájékoztatás, ismerkedés
és testvéri közösség.

**Magyar Baptista Gyülekezet
4431 Tiedeman Road
Cleveland, Ohio 44144**

SZEMLE

A SZABADSÁG VÁGYA ERŐSEN él a magyar nép szívében, amint az 1987. évi március 15-i budapesti történések bizonyítják. 2000 mindenre elszánt lelkes magyar nyíltan merészelt ismételni az 1848 évi márciusi szabadság követelését, bizonyára sok százezer magyar titkos jóváhagyásával. Sajnos 1987-ben még mindig ugyanazokat a kívánságokat kell hangoztatni, a szabad gyülekezési jogot, a szabad sajtót és a szabad szólási jogot. Ezeket a jogokat a magyar nemzet az 1867-es kiegyezés után megnyerte és 1945 után újból elvesztette.

Isten az embert szabadnak teremtette, és ezt a szabadságot Isten, mint az Ő ajándékát értékeli és tiszteletben tartja. Az ember teheti a jót és teheti a rosszat. A következményekért ő felelős. Az istentagadó és vallásellenes marxista hatalmak, mivel nem hisznek Istenben, elvetik azt, amit nem ők adtak. Marx követői nem szabadság-ellenesek. A maguk részére nagyon is követelik a szabadságot. Azt az ateista rendszer kiszolgálói nem vették észre, hogy mások szabadságának a felfüggesztésével maguknak is káros, félmun-kát végeztek. Megtiltották a jót, az Evangélium ellenőrzés nélküli hirdetését, a hívők szabad gyülekezését, Krisztus üdvözítő és felszabadító hatalmáról való szabad bizonyágtevést. Gúzba kötötték az istenfélő, hívő nép szabad és hasznos munkaakarátát.

Amíg a jót, a nemeset bűnnek bélyegezték és a jó és nemes munkáit büntették, addig a szabadság hátsó kapuját nyitva tartották, hogy azzal a rossz cselekvések elkövetésére alkalmat adjanak. A marxista rendszer bűnnek veszi az istenfélelmet és az istenfélők engedély nélküli összejövetelét, de a káromkodást, a trágár beszédet, az erkölcsatlenséget, az irigységet, a korcsmázást és az anyagi előnyökért való becstelen törekvést elnézi.

A BUDAPESTI TÜNTETŐK tud-
a, vagy nem tudva, Krisztus ügyét is képviselték. Még azok is, akik nem voltak hívők, az Úr gyermekeinek a javát szolgálták bátorságukkal. Mert

ha lesz szabad gyülekezési jog, új hívő csoportok és misszió állomások keletkezhetnek, mint 1945 előtt, és ha lesz szabad sajtó, akkor a vallásos lapok szerkesztői felfelé fognak tekinteni, de más irányba. Az őket figyelő hatósági személyek helyett a szabadság adójára, Istenre fognak nézni. Ha van sajtószabadság, akkor a szerkesztők és írók nem a csendben figyelő „cenzorok” jóváhagyására vigyáznak, és nem azok dicséretére várnak, hanem Isten áldására és az olvasók jóváhagyására és megelégedésére.

A szabadságért való küzdelem a békesség mellé való bátor kiállás. Ahol elnyomás, korlátozás van, ott elégedetlenség uralkodik s az elégedetlenség tetekre kényszeríti a szabadságra vágyó embereket. Amikor az emberek a szabadságért harcolnak, akkor valójában Isten ajándékát kívánják visszaszerezni. Amíg nem lesz szabadság, addig a béketörekvés, a békepropaganda jámbor óhaj és üres beszéd marad.

EMLÉKEZZÜNK A NEM RÉGEN megjelent hírre, hogy egy magyarországi városban a rendőrség feloszlatott egy keresztyén összejövetelt, mivel a hívek engedély nélkül mertek istentiszteletre gyülekezni. A közösség vezetőjét a rendőrségre vitték kihallgatásra. Vajon mire voltak kíváncsiak a kihallgatók? Az Úr Jézus tanítására, amit ez a nem baptista lelki vezető hirdetett? A marxista kultúrában ezt a hívő lelkipásztort egy sorba helyezték a tolvajokkal, csalókkal, részegekkel. Ilyen az istentagadók ízlése és ember-értékelése.

Bizonyosak vagyunk abban, hogy szabadságuk korlátozását óhazai testvéreink is érzik és fájlalják, de a tévesen elfogadott érvelés alapján, hogy „Mind den lélek engedelmeskedjék a felső hatalmasságnak” (Róma 13:1), még azokat is hallgatásra intik, akik azt vallják, hogy Istennek kell engedni inkább, mint embernek. A szabadságért küzdeni kell, de a rabságot féltékenységgel és megalkuvással ingyen is meg lehet szerezni.

Torzított keresztyénség az, amelyik Isten egyik ajándékáért, a békességért még az istentelenekkel is együtt küzd és az istentelenek kitiüntetésait elfogadja, míg a másik ajándékért, a szabadságért harcolókat a lekicsinyítésnek

szánt „politikus” szóval bélyegzi. Ugyanakkor a szabadság harcosainak a büntetését a Bibliára való hivatkozással nem tartja jogtalannak.

A március 15-i tüntetők az óhazai keresztyén felekezetek helyett is kiálltak a szabadság mellé. Ha lesz szabadság, a marxistákkal kiegyező vallásos vezetők az igazi szabadságot remélhetőleg szívesen fogják felcserélni azzal a „szabadsággal”, amit most élveznek és dicsérnek.

Ha van „Keresztyén Békekonferencia”, érdemes lenne „Keresztyén Szabadságkonferenciát” is szervezni.

Az emmausi úton

Az Élet Igéit nyitogatta a szívemben,
szemben az alászálló nappal, s már messze
elmaradt mögöttünk a város,
a templom, a gyermekkor, miközben Jézus
az ősrégi Írásokat magyarázta,
a golgotai titkot, —
ó, csodálatos ígéhirdetés volt,
küldetésére ébredve dobogott a szívem,
mert ekkor már tudtam:
bűneimtől szabad vagyok, szabad,
és nem kell tovább egyedül bolyonganom,
hanem felmutathatom
szemeimben az értem hullt drága könnyeket,
szolgálhatom Őt égő szeretettel,
és nem vádol már a múlt, az eltékozolt
évek, mert Krisztus
vezérlő lépte nyomán, bizton hazaérek.

Balázs Károly

A nyolcvanadik konvenció Detroitban

Ez év július 10—12 között tartja Szövetségünk évi konvencióját.

Jegyezzük meg a dátumot: Pénteken, szombaton és vasárnap, július 10—12. Csütörtökön bizottsági ülések.

A konvenció helye:

BETHEL BAPTIST CHURCH
13330 Trenton Road, Southgate, MI.
(Southgate is a suburb of Detroit.)

Szeretettel hívjuk magyar baptista testvéreinket, bármelyik gyülekezetbe tartoznak. Jelentkezéseket, elszállásolásra és a repülőtéri fogadásra kérjük a következő címre küldeni:

Rev. Joseph Bogar
7852 Robinson Avenue,
Allen Park, Michigan, 48101
Telefon: (313) 928-6099

NÖK ROVATA

Rovatvezető koordinátor: Kish Gyuláné
2944 Kossuth Rd. N.E. Palm Bay, FL 32905

Elnök: Kish Ernőné
Alelnök: Bíró Gyuláné
Titkár: Cziraky Ernőné
Pénztáros: Háló Barnabásné

Vignettes from Bethesda

For several years it has been my joy to visit the Bethesdas: the Church and the Home in Palm Bay. The occasion was the January meetings of the Committees of our Union. I was always an "accompanist" of my husband. While he was in session with the committee, I had the opportunity to look around and to observe. The sights were easy to behold, giving me joyful impressions.

The most conspicuous change in the Home was the new leadership: Bro. Gabriel Petre, Ernest and Ruth Cziraky. This trio's presence was very evident in the dining room at meal time. Smiles, and ubiquitousnesses were the marks that they left in my mind. In my arithmetic these were equal to friendliness and readiness.

I do realize that working with 70 or 80 elderly people, some of them tired, short in temper, some with physical impediments is not all smiles. The Home has its serious features. But in the dining room as they were circulating around and serving they were joyful thus adding a sweet, tasty flavor to the food.

My general feeling was that the Home in Palm Bay is a real Bethesda filled with patients who wait patiently and is adorned with the presence of Christ.

Upon our arrival, our host, Dr. Biro, presented me with a telephone number to call. It turned out to be that of a Baptist minister, the Rev. Bob Frazier, in south Palm Bay who wanted to talk to me. The call revealed that a former missionary, now pastor of a newly organized church heard me in 1939 during my furlough. I was in my home church, Tally Ho, near Stem, North Carolina. He was there as a 12 year old boy, brought by his father to "hear a missionary". At that time he did not know who or what a missionary was, so he was curious. His most humbling statement was that he was so impressed that at that time he decided

he also wanted to be a missionary. His decision must have been strong and deeply rooted. After school, college, seminary preparation he went to Indonesia. After 28 years on account of the serious illness of his wife they had to return to the States, to Palm Bay.

Here he was, and he wanted to see me, so was I anxious to see him. Next day, Saturday, he came to the Home, and we met. I did not recognize him but he recognized me. We had a happy, lively conversation together with a small group of friends.

He insisted on our going to his church on Sunday evening. He wanted to present his missionary inspiration to his people. We went and both my husband and I spoke at the worship service.

In the missionary service there is not much financial reward. But it pays richly in joy and happiness that no amount of money can buy. Elated and joyful I repeated again and again as we were returning to our host's home: "You never can tell!!" Never can tell where the Lord will show His glory.

*

Mr. Frazier was forced to abandon the mission field because of the illness of his wife. There was a sweetly smiling woman who was stricken with the dreadful Alzheimer's disease. She was able to walk, come to the church, but she could not talk, and was unable to indicate whether she knew what went on around her. A beautiful lady with a deadly disease.

But again her presence was not a depressing sight. Her inherent sweetness radiated through her smile. I felt she wanted to tell — although her mind was shrouded with the dark veil of the disease — "Don't worry, I am all right." And I did not worry. In fact I was uplifted when I saw the tender, loving care of her husband, son, daughter-in-law and a lady member of the church. I remembered what Christ

said to Mary and Martha: "It happened to bring glory to God."

I saw the glory of God in the best of humanity, observing how her loved ones took care of her. Like a mother unassumedly treats, feeds, leads her children, so these dear people treated this wife and mother.

It was beautiful.

Ruby Udvarnoki

Közlemény a Bethesda Otthonról

March 9, 1987

To all staff members and residents:

In the light of the fact that our former Executive Director, Gabriel Petre has resigned from his position effective March 8, 1987, the Board of Directors of the Bethesda Baptist Retirement Home takes pleasure in appointing Ernest Cziraky as Administrator of the Home. For a few months, Mr. Cziraky will be working under the guidance of our former Executive Director, Ernest J. Kish.

In the event that Mr. Cziraky is not on the premises or is not available, the management of the Home will be the responsibility of Ruth Cziraky.

I know that the Czirakys will receive your complete cooperation.

Sincerely,

Alexander Banyai
Chairman of the Board

*

Olvasóink és a Bethesda Otthon támogatói felvilágosítására közöljük, hogy Petre Gábor testvér nem várt lemondását az Otthon vezetéséről nem összeférhetetlenség, vagy más nem létező zavar okozta, hanem előre nem látott személyes akadály. Az Otthon békésen és áldásosan működik. Petre testvér pedig nem hivatalos minőségben továbbra is az Otthon segítségére áll.

Jézus Krisztus az istenség emberre leszállása és az ember Isten fiaivá való felmagasztalása.

Philips Brooks

*

Ha az ember az értelméből ad valamit másnak, mindig csak egy részt ad önmagából. De ha szeretet, akkor önmagát adja oda egészen.

Hock János

NÖVEKEDÉS A LELKIÉLETBEN

Máté 7:1—29

II. RÉSZ

3. Felhívta az Úr hallgatói figyelmét a hamis próféták és hamis tanítók elleni védekezésre. Ilyenek mindig voltak és lesznek. De hogyan, miről ismerjük meg a hamisat? Krisztus által javasolt egyik mód az, hogy figyeljük cselekedeteiket és életmódjukat. Tanításuk helyességét ezek alapján ítéljük meg. A „juhok ruhája” azt jelenti, hogy a tévtanítók tetszetős szövegeket hangoztatnak és követésüket Isten előtt kedves lépésnek, valamint az Úr országa ügyére hasznosnak mondják.

Az Úr Jézus nem gondolhatott a „hivatalos prófétákra”. A „próféta” szó azt jelenti, hogy *próféta az, aki az Úr nevében szól*. A hamis próféta azt hiszi, vagy azt állítja, hogy Isten nevében szól, és jót tesz. A hamis tanítók és próféták megtalálhatók ma is. Az egyik jel, amire figyelniünk kell az, hogy ezek Krisztus akarata szerint a hívők egységére törekszenek-e, vagy a megosztásra. A másik jel, ami elárulja, hogy nem igazak, az a gyakorlat, hogy az egységet csak akkor hangoztatják, ha az ő követésükkel jár. Önzésük és megbízhatatlanságuk észrevehető.

A vigyázat több mint figyelés és nézés. A vigyázat tanulás is. Ismernünk kell az Igét, ha arra akarunk támaszkodni, és azzal kívánunk védekezni.

A szellemi növekedésben való előhaladásnak a gyakorlati bizonyítéka Isten akaratának a teljesítése. Ez a teljesítési kötelesség próbára teszi egyrészt a hívő akaratát, másrészt a hívő ítélőképességét. Mit akar Isten? Mit akar, hogy cselekedjem? Hitem szerint a legtöbb hívő kész Isten akaratának a teljesítésére, de *nem biztos az, hogy minden tanítvány tudja, vagy mindenkor tudja, hogy mit kíván Isten*.

A Biblia nyújt felvilágosítást arra nézve, hogy mi Isten általános akarata. Ehhez a megismeréshez személyes Ige-tanulmányozás kell. Prédikáció hallgatása nem elég. A szerencsen komor nyik olvasta az Őszövséget a kátyus úton döcögő szekéren. Ennek a történetnek egy nem eléggé kihangsúlyozott része az, hogy ámbár a főember nem értette, mit olvas, az Úr látta az őszinte tudás

vágyat és csodálatos módon gondoskodott „bibliamagyarázóról”. Odarendelte Filep evangélistát! Bizonyítást nyert a bölcs szava: „Akik engem szorgalmasan keresnek, megtalálnak.” (Péld. 8:17.) Bátorítást nyerhetünk. Ha hittel, szeretettel kutatjuk Isten akaratát, Isten valamiképpen megjeleníti. Isten szelleme a legjobb bibliamagyarázó.

Az általános akarat mellett *Isten tartogat mindenki részére külön-külön tervet*. Itt már a hívő is gyakran félreérti az Úr akaratát, vagy összetéveszti az Úr kívánságát saját akaratával. Egy humoros angol történet szerint egy földműves ifjú megúnta a mezei munkát. Álmában látott egy nagy P és C betűt. Úgy magyarázta, hogy ez azt jelenti: Preach Christ. De egy tapasztalt keresztyén másként értelmezte az álmot. A P—C azt jelenti: plough corn.

Pál apostol megtérése alkalmával megkérdezte: „Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem?” (Ap. cs. 9:6.) Az Úr adott választ. Ezt kellene kérdeznünk minden nap, és várnunk a választ. *A várakozás azt jelenti, hogy készen állunk akarata teljesítésére*. De, hogy ez így legyen, meg kell kérdeznünk imában az Urat és meg kell ismernünk az Úr szavát. Az Úr látja szívünk őszinteségét és tudja, hogy készek vagyunk parancsa teljesítésére.

5. Ezzel a ponttal az Úr azt mondta: Cselekedjete úgy, amint mondtam. Amit hallottatok, azt öntsétek életetekbe és eljárásokba. Ezzel az Úr alapot adott egy szellemi (lelki) ház építésére. Több volt ez a beszéd, mint egy prédikáció. *Bármilyen szép is egy prédikáció, ha az senkit sem ér, semmit sem ér*. Tudta az Úr, hogy hallgató-sága kritikusokból, közömbösökből és az Igére szomjas emberekből áll. Ezek mind figyeltek, ki-ki a maga érdeke szerint. A bírálók, a beszédet csak dicsérők nem sokat nyertek. De akik szívükbe zárták az Úr szavát, azok nagy kincsek birtokosai lettek. Ezért jött a figyelmeztetés: emlékezzetek beszédemre, és használjatok szellemi életetekben.

A házépítés példájával jelezte Krisz-

tus, hogy nagy különbség van az Ő életadó beszéde és a szép prédikáció között. Attól, hogy bárki prédikációjára hallgatunk, nem függ üdvösségünk. De Krisztus beszédének az elhanyagolása kárhozott, a szellemi ház összedőlését jelenti. A beszéd megtartása az üdvösséget, az erős fundamentomra való építést eredményezi.

A főpap szolgálói, akiket Krisztus elfogatására küldött ki, azzal a hírral jött vissza: „Soha ember úgy nem szólt, mint ez az ember.” A Hegyibeszédről is elmondhatjuk, soha prédikátor nem hivatkozhatott beszédére úgy, mint Krisztus: „Ha valaki hallja éntőlem e beszédet... az kösziklára építette házát” (7:24).

Még egy nyomatékot adott az Úr az ő beszédének a meghallgatására és megcselekvésére. Aki elfogadja, az bölcs, aki elveti, az bolond. Ez utóbbi szó erős, de Krisztus ajkáról hangzott el. Ezzel emberi önértékünkre akar hatni az Úr. Ki vállalja a „bolond” címet? Az Úr nem szitkozódott, hanem mint mennyei orvos megállapított. Orvosi nyelven ez az Ő diagnózisa a hitetlenségről és a szellemi hanyagságról.

6. Krisztus ez utóbbi gondolatokkal befejezte beszédét. Máté pedig hozzátette megfigyelését: A nép álmélkodott, mivel Krisztus hatalommal tanított. Mindenki más beszélhet Krisztusról, de a Hegyibeszédet maga a hatalmas Krisztus mondta. *Csodálatos és üdvös dolog az, hogy a Krisztusról való beszédben is erő van*.

Méltán csodálkozott Krisztus hallgatósága a beszéden. Ezen ma is csodálkozunk. Halljuk a véleményt: Ha a Bibliából csak egy részlet maradhatna meg, akkor a Hegyibeszédet választanák. Viszont az álmélkodás, csodálkozás nem elég. Zárjuk szívünkbe az Úr szavait és építsük szellemi házunkat.

U.

American—Hungarian Baptist Union Receipts for the March, 1987

Home Mission

Bethesda Retirement Home, Palm Bay, FL, \$724.26; Bethesda Church, Palm Bay, FL, \$150.00; Steve Panta, Toronto, Ontario, Can., \$20.00 — **\$894.26.**

In Memoriam:

In loving memory of Elizabeth S. Chaff from her friends \$100.00.

Thank you for your faithful support.

Louis Dresher

ÓHAZAI HÍREK

A kiskőrösi baptista szeretetház 80 éves fennállását ünnepelte az óhazai testvériség 1986. december 13-án. Az ünnepülésen jelent volt *Dr. Archibald R. Goldie*, a Baptista Világszövetség társítókára.

* * *

A rákoscsabai baptista gyülekezet 100 éves fennállását ünnepelték 1986. november 15-én. Az ünnepülésen részt vett *Dr. J. B. Hopper*, az amerikai déli baptista külmiszió társulat európai képviselője. A gyülekezet lelkipásztora *Dr. Mészáros Kálmán*.

* * *

Miskolcon ünnepélyt rendeztek a baptista fúvószenekarok tagjai részére. 70 fúvószenekari tag jelent meg felső Magyarország gyülekezeteiből. Zsúfolt imaházban hallgatták a fúvós együttes zeneszámait.

* * *

A *Békehírnök* 1987. március 15-i száma közli az 1986. évi „gyülekezeti, egyéni és céladományok” összesítését. Az országos adakozás összege 6,673.041 forint. U.S. dollárra átszámítva kb. 13,500 dollár.

Az öt legmagasabb adományt jelentő gyülekezet:

Újpest	419,488 Ft	(\$8,500)
Kiskőrös	234,700 Ft	(\$4,800)
Pécel	216,240 Ft	(\$4,400)
Budapest, Nap u.	178,800 Ft	(\$3,600)
Budapest, Buda	145,000 Ft	(\$3,000)

Kilenc kis, vidéki gyülekezet jelentett 1000 (22—24 dollár) vagy ennél kevesebb forint adományt. A péceli gyülekezet adománya magába foglalja a 165,000 forint összeget, a kiskőrösi szeretetház részére vett autóbusz árát. (Az U.S. dollár hivatalos árfolyami értéke 44—45 forint. Nem hivatalos 50—55 forint.)

Ha nem lenne pokol, senki sem törekedne a mennybe. Walesi közmondás

*

Az ima nem Istent, hanem az imádkozót változtatja meg. S. Kierkegaard

Hírek Oroszországból

A Baptista Világszövetség 1987. februári körlevelében közli, hogy a Világszövetség társítókárát, *Dr. Denton Lotzot* (Washington), az Európai Baptista Szövetség főtitkárát, *Knut Wümpelmannt* (Koppenhága) és a Mennonita Világszövetség főtitkárát *Paul Kraybillt* 1987. február 9-én fogadta az oroszországi Egyházügyi Hivatal elnöke, *Kharchev*.

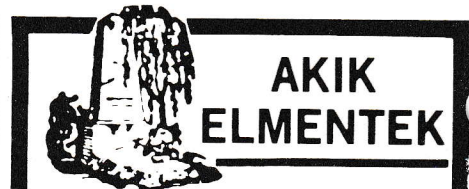
Kharchev közölte a baptista és a mennonita képviselőkkel, hogy olvasta az engedélyezésre bemutatott, *William Barclay*: Újszövetségi kommentár c. könyvét s mivel a mű teljes egészében vallásos tartalmú politikai vonatkozások nélkül, engedélyezni fogja 75000 példány bevitelét a Szovjetunióba.

Nemrégiben 10 000 Bibliát és 10 000 énekeskönyvet juttatott a Baptista Világszövetség Oroszországba. Ezek a fejlemények újabb jelei a szovjet főtitkár, *Gorbacsov* által bevezetett „nyílt” (*Glasnost*) politikai folyamatnak.

Kharchevvel való találkozáson *Dr. Lotz* kifejezte örömét afelett, hogy az újabb amnesztia eredményeként több baptista lelkipásztor, hitvalló keresztyén és politikai ellenzéki kiszabadult a börtönből. *Knut Wümpelmann* is hangoztatta örömét, de hozzátette, hogy a világ keresztyénei aggodalommal szemlélnek, hogy még mindig sok hívő egyén szenved a szovjet rabságban.

A fenti hír kellemes meglepetésként hat minden hívőre. Oroszországban nem várt előnyös változás állt be és Krisztus tanítványai szabadabban tanúskodhatnak. Az a tény, hogy nyugati képviselők szóvá teheték a vallásüldözés tényét hivatalos szovjet helyen, mutatja, hogy a marxista vezetők nem zárkoznak el a panasz meghallgatása elől és ezzel beismerik, hogy volt és van vallásüldözés a Szovjetunióban.

Adj a Úr, hogy a nyíltság és szabadság felé tett első ingatag lépést kövessék a határozott tettek. A könyvbevételi engedély örvendetes esemény. Az engedély azonban nem szabadság. Amit engedélyezni kell, azt meg is lehet tiltani. Érdeklődéssel figyeljük, hogy Magyarországon követik-e Gorbacsov „nyílt” politikáját. Vajon engedélyezik-e a nyugati szerzők vallásos könyveinek a kiadását?

AKIK
ELMENTEKMÁTYÁS IZABEL
1905—1987

Mátyás Izabel testvérnőt február hó 12-én, élete 81. évében szólította magához az Úr. Élete három utolsó évét a rokkantak otthonában töltötte. Egyre súlyosbodó betegsége ellenére nem szűnt meg gyakorolni a megváltottak erőit. Magatartása, viselkedése szelíd, alázatos, szeretetet sugárzó maradt mindvégig. Amikor már az embertársaival való társalgás körülményessé, később pedig majdnem lehetetlenné vált, ima útján az Úrral mindig kész és képes volt érintkezni. Az Úr kegyelméből halhatatlan lelke immár hajlékot cserélt. A megrongált földi sátorból átköltözött a mennyi hajlékba, amely „nem kézzel csinált, örökké való... a mennyben” (2. Kor. 5:1).

A gyász-istentiszteletet a Baptista Gyülekezet imaházában *Dr. Bíró László* lelkipásztor végezte, *Kish Ernő* és *Mátrai Mihály* diakónusok segédkezésével.

Mátyás testvérnő Pécsen, Magyarországon született. Már gyermekkorában megismerte és szívébe fogadta az Úr Jézust, mint Megváltót. Gyermekait az Úrnak nevelte. Mint sokan mások ő is, szereteteivel együtt, viszontagságos életet élt. Mostoha körülmények folytán a vándorbot éveken át kezeügyében maradt. Bolyongása évtizedekre nyúlt. Családjával együtt éveket töltött Belgiumban, majd Argentínában, míg végre 1967-ben útja Amerikába sodorta. Hozzánk, mint Mátyás István testvér felesége 1977-ben érkezett. (Mindkettőjük első életpárját már jóval korábban magához szólította az Úr.)

Gyászolja férje István; két leánya *Vaszari Piroska*, Buenos Aires, Argentína és *Kandikó Magdaléna*, Buenos Aires, Argentína; *Márcz István*, Buena Park, Kalifornia; 7 unoka, 10 dédunoka; gyülekezetünk népe és a baráti kör. Tudjuk, hogy az Úr ígérete neki is szól: „Légy hív mind halálig, és neked adom az életnek koronáját” (Jel. 2:10).

B. L.

ERDÉLY

Az amerikai román baptista testvérek angol nyelvű, kéthavonként megjelenő lapja a "The Voice of Truth" ezévi január—februári száma bátor felvilágosító cikket közöl a román kormány vallás-kezeléséről. A cikk tartalma nem új a szabad földön élő baptisták között. A kezelés leírása azonban figyelemre méltó olvasmány. Figyelemre méltó a magyar baptisták részére is, mivel a cikkben leírt vallás ellenőrzési módszer minden szocialista államban lényegileg azonos. Ez az azonosság érvényes Magyarországra is.

A lap cikke a román baptisták bátorságát bizonyítja. Az amerikai román baptistákat nem tartja vissza a romániai tényleges helyzet megírásától a köztünk is hangoztatott és kommunisztáknak tetsző érvelés, hogy az „politika” és nem evangélium és ha megírjuk a valóságot, azzal árthatunk rokonainknak, vagy óhazai baptista vezetőknél. A román testvérek lapja biztatást nyer a romániában élő, küzdő és szenvedő baptistáktól. „*Ha hallgattok, az ateisták ügyét segítitek. Írjátok meg helyzetünket. A kormány erre felfigyel és az elnyomást enyhíti.*” A bátor romániai baptisták száma az üldözés és a törvénytelen kezelés ellenére is (vagy talán éppen azért) növekszik. Ahol behódolnak az ateista erőszaknak és „jó, engedelmes” vallásos vezetőknek bizonnyulnak, ott a baptisták száma fogy. Így van ez Magyarországon.

Nem régen közöltük az Európai Baptista Sajtószolgálat hírért Hajdú-böszörményben levő baptista gyülekezetéről. A gyülekezet taglétszáma a háború előtt 500-ra emelkedett. Ma a tagok száma 150. A budapesti Nap utcai gyülekezet taglétszáma a hírek szerint lecsökkent. A régi 500 tag helyett ma 100—120 tag látogatja az istentiszteleteket. Hasonló szomorú hírek érkeznek a kispesti, palotai gyülekezetekről. Egy külföldi baptista hivatalos egyéntől, aki az óhazai helyzetet ismeri, hallottuk: „A baptisták szá-

ma Magyarországon kb. 8000.” Ezt a számot nem ellenőrizhetjük. Nincs hivatalos jelentés 1984 óta, amikor 10 673 tagot jelentettek.

A román lap cikkéből közöljük a következő részleteket:

„Elméletileg minden vallásfelekezet független és minden külső befolyástól mentes. Ez azonban látszat. Az istentagadó kormány ellenőrzi és korlátozza a felekezetek működését.” „A román kormány hivatalosai maguk nem avatkoznak be a felekezetek munkájába. Az irányítást közvetve végzik az olyan vallásvezetőkön keresztül, akik a magasabb tisztségek eléréseért hajlandók a kormánnyal együttműködni.”

„A román kormány elnöke 1970-ben rendeletileg kimondta, hogy a kormány hatáskörébe tartozik a felekezeti vezetők választásának a megerősítése. A „megerősítés” tulajdonképpen a választás előtt történik. Az illetékes állami hatóság elvárja, hogy a választásra kerülő személy ügyét vele megbeszéljék és a hatóság „javasolhasson”. Mindez a gyakorlatban azt jelenti, hogy akit a hatóság közegei nem „javasolnak”, azt hiába választják meg.” A kormánnyal nem lehet ujjat húzni.

A romániai baptisták bátorságára mutat az, hogy ellenállnak annak a követelménynek, hogy az alámerítendőkről, valamint a választandó diakónusokról jelentést tegyenek. A bátorság azonban nem elég. A romániai baptisták 1986-ban tartott konferenciáján Vasile Talost választották elnöké és Iosif Stefanut titkárrá. A kormány ezt a választást 1987. január 26-án kelt rendeletével nem hagyta jóvá. A kormány céljainak megfelelő elnökséget kellett választani. A független választás nem sikerült. De a romániai baptisták bátorsága mégis dicsőretre méltó és a misszió előhaladásának újabb biztosítékát jelzi.

Az 1984-ben tartott Európai Baptista Szövetség Németországban tartott gyűlése után egy újságíró megkérdezte Mihai Hussant, a romániai baptisták akkori elnökét, hogy hány engedély nélküli baptista gyülekezet működik Romániában? A válasz ez volt: 300.

A törvény szerint 20 tag alakíthat gyülekezetet. Ezt az óhajukat írásba

foglalják, minden tag aláírja, a háztulajdonossal együtt, ahol a tagok összegyűlnek. Ezt az iratot beadják a baptista központba jóváhagyás végett. A központ jóváhagyja és felterjeszti az állami hatósághoz „megerősítés” céljából. A hatóság különböző kifogásokkal húzza-halasztja a döntést, végül megtagadja a megerősítést. A kis gyülekezet közben működik engedély nélkül. A rendőrség többször meglepi az egybegyűlt hívőket, szétzavarja őket és a tagokat megfenyíti fejenként 1000 lei pénzbüntetéssel. Az 1000 lei kétheti átlagos keresetnek felel meg!

„Álljatok ellen az ördögnek, és elfut tőletek.” A romániai baptisták nagy része ellenáll a sátán erőszakosságának. *Az üldözés marad, de a misszió halad előre.*

Kiáltás Isten országa után

Szállj le hozzám, áldott ország,
téged várlak, téged nézlek,
ha kigyúlnak a csillagok,
egyedül csak tőled kapok
bátorságot, reménységet.

Szállj le hozzám, csendes város,
pihenésem puha fészke,
Jeruzsálem szent falain,
az oltárok kőpadjain
legyen mindig örök béke.

Szállj le hozzám, égi bírám,
te felséges, te hatalmas,
ha ránézel bűneimre,
értük hulló könnyeimre,
légy énhozzám is irgalmas.

Szállj le hozzám, én Megváltóm,
ki véredet rám csorgattad,
ki a Földet, ki a mennyet,
ki az örök idvességet
ajándékként nekem adtad.

Szállj le hozzám, tüzes Lélek,
köztünk járó csillagsoda,
hogy én, aki hazavágyom
s útaimat véled járom.
el ne kallódhassam soha.

(Sepsiszentgyörgy)

SINKA JÓZSEF

Vas-logika

Aki az istentagadók barátja, az nem lehet Krisztus szolgája.

SECOND
CLASS
POSTAGE
PUBLICATIONS

POSTMASTER: Send Form 3579 to
Hungarian Baptist Union of America
2800 Fordham Rd., N.E. Palm Bay, Fla. 32905

Egyik oka a lelki meddőségnek

(II Sámuel 6:12—23)

Megáldotta az Úr Obed Edom házat, és mindenét az Isten Ládájáért... Nyilvánvalóvá lett, hogy ahol Isten ládája, a szövetség ládája volt: oda Isten áldást adott. Abban az időben Isten ilyen módon volt az emberek között. Ma az Ő Szentlelke által van jelen. Ahol Isten Szent Lelke lakozást vehet, ott az Ő áldása sem marad el.

Mikor Dávid megtudta, hogy az Úr ládája áldást jelent, azonnal elment, hogy ez a láda helyére kerüljön. Vagyis a szent sátorba, amelyet azért készítettek, hogy az egész Izráel részesüljön Isten áldásában. Annyira megtelt a szíve örömmel, hogy a láda újra a helyére kerül, hogy „teljes erővel táncolt az Úr színe előtt” (14. v.). Valami különös dolog volt ez, valami olyan, amely más-kor nem történt meg. Dávid, aki Izráel királya volt, ennyire megalázkodott az Isten előtt. Méltósága, rangja mind lehullott. Emberileg nézve bolondság.

Így van ez ma is. Ahol Isten Szentlelke jelen van, ott mindig történik valami különös. Ott, ahol a szent Isten jelenlétében van az ember; ott elfeledkezik önmagáról, eltűnik a rang, minden porba hull. Csak az Úr marad számára egyedül. Ilyenkor mindig történik valami, amit a testi ember nem tud megérteni, és bolondság előtte. Dávid nem törődött vele, hogy mit szól a nép, mit szól a felesége. Telve volt a szíve az Úrban való örvendezéssel. Mikál, az ő felesége kinézett az ablakon, és meglátta, hogy mit cselekszik az ő férje; „ezért” szívből megvetette őt” (16. v.).

Hazatérve Dávid megáldotta egész Izráel népét, és az ő házanépét is, de Mikált nem tudta megáldani. Mindenki részesült az Úr áldásában Mikált kivéve. „Ezért nem lett gyermeke Mikálnak, Saul leányának holta napjáig” (23. v.). Annak a kornak rette-

netes szégyene, a meddőség lett cselekedetének következménye.

Az Újszövetségben a Krisztus Egyháza, és a férj, feleség viszonya egy szintre kerül. Azok az egyházak, gyülekezetek, közösségek, amelyek kritizálják Isten Lelkének munkáját, vagy annak különböző módozatait; ma is gyümölcstelenekké lesznek. A több ezer éves történet ma is ismétlődik ott, ahonnan Isten szent Szellemé kikényszerül az ítékezés miatt. Nem tudnak ott az emberek megtérni, és újjászületni, ahol a mikáli lelkelet van. Azok az egyének és közösségek, amelyek az Isten Szentlelkének a munkáját bírálják; képtelenek a szülésre. Pedig mennyi sóhajtozás, imádság, könyörgés hangzik el azért, hogy lelkeket tudjunk megnyerni a bűn útjáról. Talán föl sem merül annak gondolata, hogy éppen az az akadály a Lélek szabad munká-

jának, mert „megvetjük” azt a módot, ahogyan máshol munkálkodik. Isten elvonul onnan az Ő áldásával, mert nem is teheti, hogy ott áldjon, ahol kikötéseket csinál az ember. Nem mondhatjuk, csak úgy fogadjuk el az Úr munkáját, ahogyan azt a józan eszünk elképzelte. Isten teljes „elengedést” vár tőlünk. Azt szereti, ha úgy adjuk meg magunkat Neki, hogy készek vagyunk Érette „bolond”-dá is lenni, ha Ő úgy kívánja. Mert „tetszett az Istennek, hogy a világ bolondsága által tartsa meg a hívőket” (I. Kor. 1:21).

Ha igazán féljük, és szeretjük az Urat, Aki édes mennyei Atyánkká lett a Krisztusban; szeretjük az Ő Szentlelket is, a harmadik isteni Személyt. Bizonyosságát akkor adjuk, ha teljesen kiszolgáltatjuk magunkat Néki, hogy szabadon rendelkezessék velünk, az Ő akarata szerint. Ha nem is értjük sokszor a másokban végzett munkáját, óvakodjunk az ítélettől, tartsuk tiszteltben, nehogy éppen a „leértékelés” miatt váljon az életünk meddővé, gyümölcstelenné Isten országa számára. Őrizzen meg az Úr mindnyájunkat a mikáli lelkelettől, hogy szülőképessé legyen egyéni, és gyülekezeti életünk egyaránt lelkileg.

Benyó Illés
„Sareptai”

A bibliai alámerítkezés bűn a német lutheránusoknál

A „European Baptist Press Service” február 3-i száma közöl egy hírt a „Lutheran World Information” című közlöny 1987 februári számából. A hír szerint a nyugatnémetországi Kiel városban szolgáló lutheránus lelkész, Reinhart Weber, feleségével együtt 1986 év végén újra „keresztelkedett”, ezúttal bibliai módra beme-
rítkezett Lansham városban működő Szabad Evangéliumi Gyülekezetben.

A Weber házaspár követte a bibliai alámerítésben az 58 éves Klaus Hoffman lelkészt. Weber, aki nyugállományban van, kijelentette, hogy a csecsemő keresztség, amit a német protestánsok gyakorolnak, nem bibliai. Hoffman pedig kérte a Hesse- és Nassau-i lutheránus egyházi körzet vezetését, hogy a gyermekkeresztelést szüntessék be. A nevezett körzet lutheránus vezetősége a két alámerített lelkészt fel-

függesztette egyházi teendők végzésétől.

(Mindez 1986-ban történt a felvilágosodott német lutheránus közösségekben. A feltámadást, újtestamentomi csodákat tagadó liberális teológusokat egyetemi katedrákra emelik. A „vétek” beme-
rítkezőket eltiltják a „szent szolgálattól”).

Keletnémet „vigaszmondás”

Expresszionizmus az, amit látsz.
Impresszionizmus az, amit érzel.
Szocializmus az, amiről hallasz.

Az istentagadók stílusa: Sztálint elítélte Hruscsov. Hruscsovot elűzte Brezsnyev. Brezsnyevet megbírálta Gorbacsev. Gorbacsevet...

Idő az öreg Bíró, aki előbb-utóbb mindenkit kivizsgál. (Shakespeare)